

Asia: VN/6984/2021

Ehdotus kulttuurimatkailun kansallisen kehittämisen tiekartaksi

Lausunnonantajan lausunto

Mikä on näkemyksenne tiekartan tavoitteista ja toimenpiteistä yleisesti?

- hyvää: pohjaa laajaa kulttuurikäsitteeseen, joka on myös selkeästi määritelty.
- määritelty myös selkeästi mitä tarkoitetaan kestäväällä kehityksellä ja kulttuurimatkailulla
- hyvä kohderyhmäanalyysi
- kaikkiaan selkeä ja johdonmukainen strateginen toimenpideohjelma
- hyvää: paikallisuuden arvon ja merkityksen tunnistaminen voimavaraksi
- Tiekartassa on läsnä moninaisuus ja yhteistyö: hieman lisää painoarvoa voisi tuoda myös saavutettavuuteen (ja sen eri osa-alueisiin). Kulttuurimatkailu voi populaareissa mielikuvissa näyttäytyä osin elitistisenä tai ”kalliina”, vaikka se todellisuudessa ei sitä olisi. Tätä sävyä voisi vielä aktiivisemmin purkaa korostamalla kulttuurin saavutettavuutta.

Mikä on näkemyksenne tiekartan tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

- on huomioitu yhteys museopoliittiseen ohjelmaan ja arkkitehtuuripoliittiseen ohjelmaan
- huomioitu mm. arkkitehtuurimatkailun edistäminen – rakennetun kulttuuriympäristön arvostaminen
- kulttuurimatkailutoimijoihin on luettu mukaan myös kulttuurin alalla toimijat, kuten kunnalliset museot (ei pelkästään matkanjärjestäjät ja/tai ravintola/majoitustoimijat) ja myös yhdistyspohjaiset toimijat, joihin muun muassa kotiseutumuseoita ylläpitävät yhdistykset sisältyvät. Museoiden mer-

kittävää roolia kulttuurimatkailussa voisi tuoda vielä enemmän esille.

- kulttuurimatkailun päivitetty määritelmä on hyvä, ja soveltuu myös museoalan käyttöön

Kommenttinne luvusta 5.1

- hyvä, että huomioitu kulttuuriperinnön ja kulttuuriympäristöjen hoidon ja suojelun merkitys matkailun kehittämisessä
- yhteistyön merkittävyyden ja haasteiden tunnistaminen plussaa: esim. kaupallisten ja yhteiskunnallista tehtävää suorittavien välillä
- kulttuurimatkailun välittäjä – roolin määrittely ja kehittäminen hyvä tavoite
- hyvää: kaupallisten jakelukanavien ja kulttuuri toimijoiden yhteistyön tavoite

Kommenttinne luvusta 5.2

- hyviä huomioita: kulttuuriperinnön vaaliminen on osa kestävää toimintaa -> kulttuurin oikeudenmukaisuuden esittäminen on osa tätä toimintaa, samoin moninaisuuden kunnioittaminen ja vahvistaminen
- tässä voisi vielä vahvistaa sosiaalisen kestävyden käsittelyä (erityisesti saavutettavuuden näkökulmasta)

Kommenttinne luvusta 5.3

- on tärkeää tunnistaa paikalliset voimavarat ja kulttuuriympäristöjen ominaispiirteet, taiteilijat ja kulttuuri
- myös tässä olisi paikallaan jokin maininta sujuvasta saavutettavuudesta (eikä vain saatavuudesta). Nykyisyyden ja tulevaisuuden matkailijajoukko on hyvin moninainen, ja valmiuksia kohdata erilaisten kävijöiden tarpeet on syytä kehittää.

Kommenttinne luvusta 5.4

- hyvänä havaintona digitaalisten palveluiden merkityksen korostaminen vaihtoehtoisena kanavana
- Kulttuuriperintöä ja -ympäristöä koskevat avoimet, digitaaliset aineistot eivät automaattisesti päädy matkailukentän hyödynnettäviksi, vaan hyödyntäminen edellyttää teknisten ratkaisujen lisäksi laajaa yhteistyötä ja viestintää olemassa olevista aineistoista. Tämä on hyvä todeta toimenpiteissä (5.4.1) vielä selkeämmin. Listattuna on aihepiiriin liittyen jo paljon hyviä toimenpiteitä.

Kommenttinne luvusta 5.5

- hyvää mm. aineettoman kulttuuriperinnön merkitys osana kulttuurimatkailua

Millaisena näette oman organisaationne tai edustamanne tahon roolin tiekartan toimenpiteiden toteuttamisessa?

- Alueelliset vastuumuseot ylläpitävät lukuisia museoita, joiden tulee olla kulttuurimatkailussa keskeisellä sijalla ja niin muodoin kulttuurimatkailun

kehittämisessä alueellisilla vastuumuseoilla on merkittävä rooli.

Miten arvioisitte tiekartan toimenpiteiden vastuuttamista? Ovatko kaikki keskeiset toteuttajat kunkin toimenpiteen osalta tunnistettu? Mahdolliset toimenpidekohtaiset ehdotuksenne toteuttajien lisäämiseksi tai poistamiseksi?

- Tiekartan liite 1: Tiekartan toimenpiteet ja niiden toteuttaminen on selkeä ja vastuuttava taulukko

- Toimenpidekorissa ”Digitaalisuutta ja dataa hyödynnetään aiempaa laajemmin kulttuurimatkailupalvelujen tuottamisessa” on useissa toimenpiteissä rooli myös alueellisilla vastuumuseoilla, jotka tallentavat kulttuuriympäristötietoa.

Mahdolliset muut tiekarttaehdotusta koskevat huomionne.

- Tiekartta” on erikoinen anglismiperäinen (roadmap) termivalinta erityisesti otsikkotasolla. Tämä kyseinen asiakirja on kaikin tavoin kulttuurimatkailun

kehittämisen suunnitelma, eikä ole syytä miksi suomen kielessä vakiintunutta ja selkeää termiä ”suunnitelma” ei käytettäisi tässä yhteydessä.

Talamo-Kemiläinen Maarit
Turun museokeskus